

Uvilan kaupungin lausunto Satakunnan alueellisesta opiskeluhoitosuunnitelmasta 2025–2029

Sivistyslautakunta 14.10.2025 § 108
267/12.01.03/2025

Valmistelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä

Satakunnan alueellinen opiskeluhoitojen ohjausryhmä on laatinut kaksi suunnitelmaa liitteineen. Suunnitelmien tavoitteena on yhtenäistää opiskeluhoitojen toimintaa, viestintää ja rekisteritietojen luovuttamista koskevia käytäntöjä hyvinvointialueen ja opetuksen järjestäjien välillä koko alueella.

Uvilan kaupungin lausunto

Uvilan kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Satakunnan alueellisesta opiskeluhoitosuunnitelmasta 2025–2029.

Kokonaisuudessaan suunnitelma on rakenteeltaan johdonmukainen ja selkeä. Se kattaa keskeiset opiskeluhoitojen osa-alueet ja määrittelee yhteistyön hyvinvointialueen, koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten välillä. Vahvuutena on lisäksi se, että suunnitelma kokoaa yhteen alueellisen, kunnallisen ja oppilaitoskohtaisen tason työnjaon.

Toisaalta suunnitelma on paikoin raskas ja yleisluonteinen. Käytännön toimijoiden näkökulmasta olisi hyödyllistä ohjata seudullista opiskeluhoitotoimintaa löytämään hyväksi koettuja käytänteitä konkreettisilla esimerkeillä ja toimintamalleilla (kiusaamiseen puuttumisesta, poissaolojen vähentämisestä ja mielenterveyden tukemisesta).

Lapsen ja nuoren tarpeiden huomiointi

Suunnitelmassa lasten ja nuorten tarpeet on huomioitu laajasti. Suunnitelma korostaa ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä, turvallista oppimisympäristöä, mielenterveyden tukemista sekä kodin ja koulun yhteistyötä. Myös hyvinvointikertomuksesta nostetut haasteet, kuten lasten ja nuorten ylipaino, mielenterveyden heikkeneminen ja turvattomuuden kokemukset, tunnistetaan asianmukaisesti.

Suunnitelmassa todetaan, että lasten ja nuorten erittäin heikko osallisuuden kokemus on lisääntynyt. Lapsen ja nuoren osallisuuden kuvaaminen opiskeluhoitojen järjestämisen eri vaiheissa jää kuitenkin suunnitelmassa melko vähäiseksi. Lapsivaikutusten arviointi lasten ja nuorten osalta on tärkeää kaikessa toiminnassamme (esimerkiksi alueellinen lasten ja nuorten neuvosto tai oppilaitosten säännölliset kuulemiset). Kaikki tieto ja menetelmät asioiden ratkaisemiseksi ei välttämättä löydy pelkästään aikuisten maailmasta.

Resurssivaje erityisesti psykologipalveluissa on huomattava. Toteutunut mitoitus (1/1430 oppilasta) jää kauas lakisääteisistä ja suositelluista rajoista. Tämä vaarantaa lasten ja nuorten oikeuden saada tukea ajoissa. Myös yleisellä tasolla on syytä miettiä, miten suunnitelmassa olevien tavoitteiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet rahoitetaan. Esimerkkinä suunnitelmassa mainitaan terapioiden käyttämisen lisääminen, mutta ei mainita, kuka toimii tämän toiminnan rahoittajana.

Lisäksi suunnitelmassa olisi hyvä ottaa huomioon tulevan tupakkalain aiheuttamat muutokset nikotiinituotteiden osalta sekä se miten nämä muutokset tulisi jalkauttaa koulun arkeen.

Opiskeluhoiltopalveluiden tavoitteet ja mittarit

Satakunnan alueellisessa opiskeluhoilto-suunnitelmassa on selvitetty yleiset alueelliset keinot, tavoitteet ja keskeiset periaatteet. Siihen on nostettu hyvinvointikertomuksesta ilmenneet haasteet ja koulutuksen järjestäjien omat painopistealueet yhteisölliseen opiskeluhoiltoon. Näistä on johdettu yhteiset tavoitteet ja mittarit. Tavoitteita ja mittareita on lueteltu eri osa-alueelta kattava määrä. Mittauksien ajankohtaa ja mittausväliä eri ilmiöille ei ole määritelty.

Koulujen lukuvuosi rytmittää varsin monia opiskeluhoilto-lollisia toimia, näistä laadittu vuosikello helpottaisi koulujen lukuvuosisuunnitelmien tekoja ja eri toiminnot pystyttäisiin tasoittamaan koko lukuvuodelle molempien tahojen intressit ja aikataulut huomioiden. Nämä olisivat tärkeitä raameja kunnan laatimalle lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmalle ja koulutuksen järjestäjän laatimalle opiskeluhoilto-suunnitelmalle, joka on laadittava alueellisen opiskeluhoilto-suunnitelman määrittelemien rajojen puitteissa.

Uvilan kaupunki korostaa, että alueellisen suunnitelman tulee varmistaa yhdenvertainen opiskeluhoilto palveluiden saatavuus ja laatu kaikissa kunnissa. Kuntien ja oppilaitosten resursointi ei saa johtaa siihen, että opiskelijoiden saama tuki vaihtelee eri puolilla Satakuntaa. Ei myöskään ole oikein, että peruskunnat ovat alkaneet tuottaa kouluihin sellaisia opiskeluhoilto korvaavia palveluita, jotka kuuluisivat hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Saatekirje, Satakunnan alueellinen opiskeluhoilto-suunnitelma 2025-2029 -luonnos, Viestintäsuunnitelma sekä Käyttöoikeudet ja reksiteritiedon siirto ovat esityslistan ohjeismateriaalina.

Uvilan kaupungin hallintosäännön 23 §:n mukaan sivistyslautakunnan tehtävänä on antaa kaupungin puolesta lausunnot lautakunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa.

Esittelijä	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vepsä Kimmo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa selostusosan mukaisen lausuntonsa Satakunnan alueellisesta opiskeluhoilto-suunnitelmasta 2025-2029.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.